

**Materialet til konsultasjonsmøtet om digitalisering mellom regjeringen og KS
7. mai 2021 – vedlegg 2 Orienteringer**

Innhold

Konsultasjonsmøtet om digitalisering.....	2
Orienteringssaker fra KS.....	2
Regionale digitaliseringsnettverk – gjør digitaliseringen raskere og bedre.....	2
Selskapsetablering for arbeid med felles kommunal journal.....	4
Utredning om selskapsetablering for digitale fellestjenester.....	4
Samarbeid om et mer digitaliseringsvennlig regelverk.....	5
Orienteringssaker fra departementene.....	7
Barne- og familiedepartementet.....	7
Helse- og omsorgsdepartementet.....	7
Kommunal- og moderniseringsdepartementet.....	8

Konsultasjonsmøtet om digitalisering

Hovedtema for konsultasjonsmøtet om digitalisering vil være digitaliseringstiltak av særlig betydning for kommunal sektor, inkl. tiltak i digitaliseringsstrategien.

Til dette møtet har KS og flere departementer spilt inn orienteringer om tema og tiltak av betydning for kommunal sektor. Disse innspillene er samlet her som vedlegg til øvrig materiell. Det er av tidsmessige årsaker ikke lagt opp til at innspillene behandles i konsultasjonsmøtet.

Orienteringssaker fra KS

Regionale digitaliseringsnettverk – gjør digitaliseringen raskere og bedre

Mange kommuner har samlet arbeidet med digitalisering i regionale digitaliseringsnettverk. Hensikten er å jobbe sammen på strategisk nivå for å:

- styrke den samlede kompetansen og dele på nøkkelkompetanse, for blant annet å redusere digitale skiller mellom kommunene
- øke gjennomføringskraften i utbredelse og gevinstrealisering av felleskommunale/nasjonale løsninger
- Være en premissgiver og pådriver i det nasjonale utviklingsarbeidet

De aller fleste regionale nettverkene er i en eller annen etableringsfase, og aktiviteter er på gang i hele landet – i samtlige regioner. Gjennom dette samarbeidet vil kommunene være i en bedre posisjon til å påvirke og forme utviklingen og utbredelsen av digitale tjenester – til det beste for innbygger og næringsliv.

For eksempel ved implementering av fellesløsninger; her har Vestland erfart hvordan en felles innføring bidrar til å effektivisere innføringsarbeidet, og understøtte felles læring, som styrker arbeidet med gevinstrealisering og utvikling av beste praksis. Gjennom dette har man ved innføring av DigiSos redusert ressursinnsatsen i saksbehandlingen med 70 %.

Andre regioner har innført en modell med “kompiskommuner” for å sikre bedre involvering og forankring av det lokale digitaliseringsarbeidet mellom kommuner (Rogaland).

Dette er effekter og potensielle gevinster som også i større grad kan tas ut på andre områder som nettverkene ønsker å realisere gjennom et mer samlet, felles løft. Potensialet er stort, for alle tjenesteområder.

Føringer –premisser

Regionale digitaliseringsnettverk er en struktur som har fått ekstra fart etter det forsterkede mandatet for digitalisering gitt KS av Landstinget. Mandatet uttrykker en forventning om at dette er en struktur og organisering som får en viktig rolle i det samlede digitaliseringsarbeidet i kommune-Norge. KS er gitt rollen som pådriver og koordinator for dette arbeidet. Digitaliseringsnettverkene inngår som del av samstyringsstrukturen for digitalisering som KS har ansvar for.

Digitaliseringsstrategien for offentlig sektor er en sentral overbygning for dette arbeidet. KS bruker nettverkene aktivt for å mobilisere kommunene til det sentrale utviklingsarbeidet, som også fremgår i for eksempel i samarbeidsavtalen mellom HOD og KS på e-helseområdet,.

Nettverkene organiserer seg regionalt (fylkesvis) – oftest i prosesser fasilitert av KS, ofte forankret i et kommunedirektørutvalg eller en egen styringsgruppe, med finansiering fra ulike kilder, gjerne en kombinasjon av finansiering fra den enkelte kommune, skjønnsmidler fra Statsforvalteren (prosjektmidler) og i enkelte tilfeller også fra fylkeskommunen.

Aktuell status:

- KS har siden høsten 2020 samlet ledere av digitaliseringsnettverkene og andre sentrale aktører til nettverkssamlinger og drøftinger. Dette som del av sitt koordineringsansvar. Det er lagt et godt grunnlag for det videre samarbeidet, som fortsatt er i en tidlig fase.
- Det er på gang etablering av regionale digitaliseringsnettverk i samtlige fylker. Digi Vestland, Digi Rogaland, Digi Møre og Romsdal, Ett digitalt Agder, Digi Telemark og Vestfold, Digi Trøndelag, Digi Nordland og Digi Viken har alle inngått ulike former for samarbeid og etablert strukturer/prosjektorganisasjon. Tilsvarende er det under etablering prosjektorganisasjon for Innlandet; Digi Innlandet. I Troms og Finnmark har det nylig vært gjennomført et oppstartsmøte under ledelse av Harstad kommune, sammen med Alta og Hammerfest, som skal drøfte muligheten for å etablere et samarbeid/nettverk.
- Flere av nettverkene – regionene - som har gått foran og tidlig etablert strukturer (eks. i Hordaland, nå Vestland, og Digi Viken Øst), bistår med sin kompetanse ved utvikling av nye nettverk (som nevnt over). Nettverkene deler aktivt kunnskap og kompetanse t.
- Erfaringer fra kompetansesatsingen startet i Trøndelag, som Kompetanseløft Trøndelag, har spredd seg til andre nettverk og regioner, blant annet Digi Møre og Romsdal, og Digi Telemark og Vestfold.
- Det har nylig vært gjennomført en samling for ledere av digitaliseringsnettverkene og kommunedirektører. Samlingen viste at dette et samarbeid og type organisering som også har en bred og sterk forankring i toppledelsen i kommunesektoren, som er en viktig forutsetning. Behovet for gode, innbyggernære tjenester, og å samhandle mer på tvers av siloer og fagsektorer, er felles for alle regioner – hvor digitalisering er sentralt. Utfordringene knyttet til å få til reelle omstillinger – organisatorisk og digital transformasjon - ligger som et underliggende behov og ambisjon for mange.

Arbeid i regionale digitaliseringsnettverk skjer i et samspill med andre eksisterende strukturer/aktører i de enkelte fylkene. Noen av disse kan være IKT-samarbeid, smartbysamarbeid eller KS ekomp (kompetansenettverk for innføring av eHelseløsninger). Det finnes også nasjonale kommunenettverk for bærekraft - hvor det kan være naturlig å gå opp grenseangene i det videre arbeidet.

Selskapsetablering for arbeid med felles kommunal journal

KS har etter dialog med foregangskommunene og Helse- og omsorgsdepartementet på politisk og administrativt nivå, besluttet å iverksette arbeid for å etablere et selskap for det videre arbeidet med felles kommunal journal. Hensikten med selskapet er å etablere en juridisk mottaker av statlige tilskuddsmidler, jfr. premissene i statsbudsjettet 2021, samt å legge til rette for utviklingen av et beslutningsgrunnlag som setter kommunene i stand til å ta stilling til eventuell videre deltakelse med stegvis realisering av en felles kommunal journal.

Føringer for arbeidet og prinsipper for eier- og styringsmodell

Det videre arbeidet tar utgangspunkt i vedtak i Hovedstyret i KS:

- 1. Det iverksettes arbeid for etablering av et aksjeselskap heleiet av KS. Selskapets formål er å være interimorganisasjon for det videre arbeidet med Akson/felles kommunal journal. Selskapet skal ivareta videre programaktiviteter og utredningsarbeid frem til et beslutningsgrunnlag for kommunene for videre veivalg. Endelig utforming av selskapet forelegges hovedstyret til behandling.*
- 2. Aksjekapitalen planlegges satt til kroner 100.000,-*
- 3. Det forutsettes bekreftelse fra statens side at de vil kunne gå inn som eiere på et senere tidspunkt, og at det i mellomperioden etableres en samarbeidsavtale med Staten.*
- 4. Det forutsettes videre at det etableres samarbeidsavtaler med foregangskommuner om det videre arbeidet.*

Samarbeidsavtalene inngås mellom KS og Helse- og omsorgsdepartementet og med foregangskommuner; Bergen, Bærum, Bodø, Hammerfest, Kristiansand, Ringsaker, Stavanger, Vinje og Oslo. Samarbeidsavtalene skal sikre eierskap til det videre arbeidet med tilhørende forankrings- og beslutningsprosesser og ressursmobilisering, samt bidra til gjensidig ansvar for å sikre at prosjektets målsetninger nås.

Det videre arbeidet med felles kommunal journal organiseres som et samarbeidsprosjekt mellom KS, staten og deltakende kommuner. Selv om KS står som juridisk ansvarlig for selskapet er det viktig med en balansering av roller og ansvar mellom partene, spesielt med hensyn til godkjenning av leveransene fra samarbeidsprosjektet samt i forhold til å sikre god styring og kontroll ved forbruk av statlige tilskuddsmidler. Eier- og styringsmodellen må legge særlig vekt på at samarbeidsprosjektet er et felles ansvar mellom KS, deltakende kommuner og staten.

Utredning om selskapsetablering for digitale fellestjenester

KS har startet et arbeid med utredning av mulig selskapsetablering for digitale fellestjenester. En av forventningene fra medlemmene til KS er å utføre operative tjenester innen områder hvor det er behov for en koordinert innsats for kommunesektoren. Et aktuelt eksempel er digitalisering og etableringen av Digifin. Å drive med operative tjenester er en annen rolle for KS enn de tradisjonelle interessepolitiske og arbeidsgiverpolitiske oppgavene.

Som et tiltak for å møte utfordringene knyttet til digitalisering, har KS styrket og videreutvikle virksomhetsområdet «Forskning, innovasjon og digitalisering». På KS Landsting i 2020 ble oppgaver KS har på digitaliseringsområdet tydeliggjort. I saken fremgår det at «KS skal sørge for at felles løsninger og komponenter forvaltes, driftes og videreutvikles på en profesjonell, kostnadseffektiv og sikker måte og utvikle og etablere den organisatoriske strukturen som best mulig understøtter dette.» Tiltak for å følge opp dette er forankret i Langtidsstrategi for KS 2020-2023, vedtatt i KS Landsstyret.

Motivasjonen bak dette er at en gjennomføringskraftig leverandørfunksjon overfor medlemmer på en rekke driftskritiske tjenester, trenger en robust fleksibelt skalerbar organisering med annet styringsmessig fokus enn det KS som politisk styrt interesse- og arbeidsgiverorganisasjon er rigget for. I tillegg kan organisering av premissgivende rolle og leverandørfunksjon i samme organisasjon lett føre til rollekonflikt.

KS har fra mars 2021 intensivert utredningsarbeidet, med sikte på å legge frem en utredning med anbefaling for KS Hovedstyret i Q3 2021, med plan om eventuell selskapetablering første halvår 2022. Konseptvalgutredningen vil berøre sentrale momenter relatert til eierskap, styring, intern organisering, involvering av brukerne, dataansvar, relasjon til KS og det interessepolitiske arbeidet, finansiering, relasjon til andre viktige aktører mv.

Samarbeid om et mer digitaliseringsvennlig regelverk

KS og KMD diskuterte i bilateralt konsultasjonsmøte 20.11.2020 behovet kommunal sektor har for å få digital tilgang til opplysninger hos statlige dataeiere ved tjenstlig behov. KS ønsker med orienteringen å belyse det pågående arbeidet, og betydningen av dette.

Kort om saken:

Relatert til det pågående samarbeidet mellom Skatteetaten og KS for å legge til rette for digital deling av skatte- og inntektsopplysninger fra Skatteetaten til kommuner og fylkeskommuner har kommunal sektor behov for raskere digital tilgang til opplysninger. Kommunal sektor etterspør opplysninger de har tjenstlig behov for fra innbyggerne, fordi lovverket som regulerer de kommunale tjenestene setter dette som krav. Dette er samme type opplysninger som innbygger allerede har gitt til statlige etater som Skatteetaten, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Utlendingsdirektoratet, Brønnøysundregistrene mv. Et av hovedprinsippene i Digital Agenda er at forvaltningen skal gjenbruke informasjon i stedet for å spørre brukerne på nytt om forhold de allerede har opplyst om. De erfaringene KS har gjort i et samarbeidsprosjekt med Skatteetaten, er at lovverket er det største hinderet for deling av data og endring eller tolking av lovverk tar lengst tid. En liknende sak ble tatt opp med Finansdepartementet tidligere samme høst. Arbeidet dreier seg om et 30-talls kommunale tjenester hjemlet i en lang rekke lovverk under forskjellige departementer.

KS og KMD drøftet hvordan man kan samarbeide for å få til en enklere prosess for nødvendige regelverksendringer i de særlovene som regulerer de kommunale tjenestene, slik at kommunal sektor får tilgang til opplysninger fra statlige dataeiere som de har tjenstlig behov for. Videre ble det drøftet hvordan vi for fremtiden utarbeider regelverk som bedre legger til rette for digitalisering.

Konklusjon fra møtet ble:

Det er allerede dialog mellom FIN og KMD om problemstillingen. KMD følger opp overfor de andre relevante departementene. KS vil delta i det videre arbeidet.

Orienteringssaker fra departementene

Barne- og familiedepartementet

Fritidskortordninger for barn og unge

Regjeringen har igangsatt et arbeid med å utrede og prøve ut fritidskortordninger for barn fra 6 til fylte 18 år, som kan benyttes til å dekke deltakeravgifter på faste, organiserte fritidsaktiviteter. Per i dag er 12 kommuner med i prøveprosjektet, og til høsten skal prosjektet utvides med ytterligere 12 kommuner.

Buudir arbeider parallelt med å utvikle en teknisk løsning for tildeling av fritidskortmidlene, og har vært i dialog med KS om en mulig direkte rolle for KS i utviklingen av løsningen. Som følge av dialogen har det blitt konkludert med at KS ikke vil ha en direkte rolle i utviklingen av den tekniske løsningen for fritidskortet. KS er likevel en relevant samarbeidspart, og dialogen mellom Buudir og KS videreføres. Innspill fra KS er relevante for utviklingsarbeidet, forvaltning av fritidskortet, og formidling/utbredelse av ordningen. Som oppfølging av et møte mellom Buudir og KS før påske, vil KS invitere Buudir til å presentere fritidskortet for KS' KommIT-råd, mens Buudir vil invitere KS til å delta på samlinger for kommunene som deltar i prøveprosjektet.

Koordinering av arbeidet med trygg digital oppvekst

Regjeringen har besluttet at Barne- og familieministeren skal ha et overordnet koordinerende ansvar for regjeringens arbeid med trygg digital oppvekst og at det skal utarbeides en nasjonal strategi om temaet. Målet med strategien er å styrke samfunnets felles innsats for en trygg digital oppvekst. Strategien skal bygge på barns rettigheter til ytrings- og informasjonsfrihet og deres rett til beskyttelse. Strategien skal både omtale de positive sider ved barns internettbruk og risikoer. Dette kan blant annet være eksponering for voldelig innhold, fare for internettrelaterte overgrep, innhold/diskusjoner relatert til selvskading eller kjøp og salg av alkohol og narkotika på nett, markedsførings- og kroppspress, hets og sjikane, desinformasjon og påvirkningskampanjer. Arbeidet berører flere sektorer og Medietilsynet skal hente inn innspill fra relevante aktører.

Helse- og omsorgsdepartementet

Medvirkning i arbeidet med lov- og forskrift om nasjonale e-helseløsninger

Helse- og omsorgsdepartementet har involvert KS i det pågående lov- og forskriftsarbeidet om nasjonale e-helseløsninger gjennom flere møter på administrativt nivå. KS ble også orientert om nytt lovarbeidet i bilateralt konsultasjonsmøte 3.12.2020, og det ble gjennomført et møte mellom styreleder i KS og helse- og omsorgsministeren 26.1.2021 der det pågående lovarbeidet var tema. Departementet viser til at medvirkningen fra KS primært skal bidra til å få fram konsekvensene av lovforslaget. Departementet ønsker å legge til rette for et nytt møte på politisk nivå før saken sendes på høring, og sørge for at KS' syn på konsekvensene av forslaget blir presentert i høringsnotatet. Høringsprosessen gir også mulighet for behandling av saken i Nasjonalt e-helsestyre.

Samarbeidsavtale om innføring av nasjonale e-helseløsninger og veikart

Helse- og omsorgsdepartementet og KS inngikk i desember 2020 en samarbeidsavtale om innføring av nasjonale e-helseløsninger i kommunene. Helse- og omsorgsdepartementet vil bidra til innføring av løsningene gjennom nasjonale virkemidler. Departementet vil sørge for at det etableres felles veikart og nasjonale planer for innføring, tilstrekkelig kapasitet til test og godkjenning og nødvendige tilpasninger i de nasjonale e-helseløsningene slik at kommunene kan ta løsningene i bruk. Helse- og omsorgsdepartementet bidrar med økonomisk støtte til KS for å drive nettverk for innføring i tjenestene. KS vil bidra i arbeidet med felles veikart og planer for innføring av nasjonale e-helseløsninger i kommunene. KS vil også forankre og løfte frem kommunenes behov gjennom nasjonale og regionale nettverk i kommunene. KS vil bidra som pådriver for digital kompetanse, utvikling og utbredelse av sammenhengende tjenester, og felles kommunale løsninger og komponenter.

Det vises også til arbeid med veikart for utvikling og innføring av nasjonale e-helseløsninger for perioden 2021-2025. Veikartet er et viktig grunnlag i arbeidet med utviklings- og innføringsplaner for nasjonale e-helseløsninger, som skal gi forutsigbarhet for kommunesektorens aktiviteter og planer.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Stortingsmelding om vår felles digitale grunnmur – Mobil-, bredbånds- og internettjenester

Regjeringen la nylig frem Meld. St. 28 (2020-2021) Vår felles digitale grunnmur – Mobil-, bredbånds- og internettjenester. I meldingen settes nye, ambisiøse mål for ekomsektoren, og det legges frem en rekke tiltak. Ett av de nye målene er at alle husstander og virksomheter skal ha tilbud om raskt bredbånd på 100 megabit per sekund innen utgangen av 2025. Ny teknologi med 5G og fast trådløst bredbånd, sammen med videre fiberutrulling, gjør dette målet mulig å nå.

Tilrettelegging for videre markedsbasert utbygging er hovedvirkemiddelet for å nå målene. Det investeres over 10 milliarder kroner i sektoren årlig. Regjeringen bidrar med over 800 millioner kroner i 2021, fordelt på ordinære bredbåndstilskudd og distriktssatsingen på 5G i kommende auksjon. Regjeringen vil videreføre statlige bidrag til bredbåndsutbygging.

Regjeringen legger i meldingen frem en strategi for sikker og robust ekominfrastruktur. Kvaliteten og oppetiden i norske nett og tjenester er høy i internasjonal sammenheng. Men enkelte distriktsområder er mer utsatte for utfall. Tiltakene inkluderer blant annet grundige risiko- og sårbarhetsanalyser i minst fem sårbare distriktsområder og tiltak for å styrke den digitale grunnmuren, etter mal fra den satsningen som nå gjøres i Finnmark. I tillegg legges det i meldingen frem tiltak for økt samarbeid mellom ekom- og kraftsektoren, som blant annet vil bidra til raskere feilretting.

Meldingen beskriver konkurransesituasjonen og tilrettelegging for utbygging i mobil- og bredbåndsmarkedene, som er viktig for å sørge for god dekning, et rikt tjenestetilbud og rimelige priser. Meldingen omhandler videre 5G og Tingenes internett, som vil gi oss store muligheter for økt verdiskaping og nye arbeidsplasser. Ekomsektoren kan også bidra til at vi når bærekraftsmål og mål på klima- og miljøområdet. Både sektorens avtrykk og hvordan sektoren kan legge til rette for redusert avtrykk i andre sektorer, omtales i meldingen.

Fellestjenester PLAN

Arbeidet med å lage en innsendingstjeneste til kommunene for komplette, private reguleringsplanforslag er godt i gang. Det er utviklet et kontrollregime for plankart og bestemmelser, som skal avdekke tekniske feil på plankartet samt kontrollere at informasjonen i planbestemmelsene og plankartet samsvarer. Her er til nå utviklet ca. 50 valideringsregler og testing av disse pågår mot reelle planforslag. Det er meningen at disse valideringsreglene skal kunne benyttes i planprosesser av alle som ønsker det uavhengig av dette prosjektet. Tjenesten for innsending av private komplette reguleringsplanforslag skal bidra til at reguleringsplanene lages riktig første gangen, eller «smart fra start». Dette er del av en større pakke med tiltak som er viktige skritt for en fungerende, digital infrastruktur for plan- og byggeprosesser i hele landet.

En pilotversjon av produktspesifikasjon for reguleringsplanforslag ble lagt ut fredag før påske. Foreløpig er det Focus software, Egdeplan og Bergen kommune som deltar i pilotering. Det er Focus som utviklet verktøyet som planleggeren bruker, en privat plankonsulent/fagkyndig lager det komplette planforslaget og Bergen kommune er fagmyndigheten som mottar planforslaget for videre behandling og politisk avgjørelse. Det er også lagt opp til at flere kan delta i pilotering.

Ny produktspesifikasjon for planomriss er under utvikling, dette er en naturlig videreutvikling som henger nært sammen med tjenesten "varsel om planoppstart".

Videre utvikling av produktspesifikasjon for Planregister er det neste som tas fatt i, denne må sees i sammenheng med blant annet GI-Plan (GI=geointegrasjon, som sørger for at forskjellige fagsystem i kommune kan snakke sammen).

Drømmeplan

I prosjektet *Drømmeplan* samarbeider Direktoratet for byggkvalitet med kommuner. Målet er å lage veiledningsmateriell for kommuner som ønsker å omarbeide eksisterende reguleringsplaner til «drømmeplaner». Søkere og kommunene bruker i dag mye ressurser på å avklare planmessige rammebetingelser i forbindelse med byggesøknader. Plangrunnlaget som skal legges til grunn for byggesøknader, oppfattes som vanskelig tilgjengelig og komplisert å tolke. Prosjektet bygger på en pilot fra Sandnes kommune som testet hvordan plandata kunne presenteres på en enklere og mer lettfattelig måte.

Den første generasjonen veiledningsmateriell i *Drømmeplan* var ferdig høsten 2020. Kommunene kunne søke om å få ressurser til å teste veiledningsmateriell i praksis og bidra til forbedringer. Fire kommuner – Fredrikstad, Åfjord og Ål, i samarbeid med Hemsedal – har deltatt i pilotfasen. I tillegg er det startet dialog med IKT-leverandører om hvordan de kan tilby best mulig digitale støtteverktøy for tilrettelegging av «drømmeplaner».

Digitale bygningsinformasjonsmodeller (BIM) av eksisterende bygg

Mesteparten av bygningsmassen i landet er allerede bygget, men det finnes i dag i liten grad dokumentasjon av eksisterende bygg i form av digitale bygningsinformasjonsmodeller (BIM). Målet med dette forprosjektet er å stimulere til mer etterspørsel og bruk av BIM i forvaltning, drift og utvikling av eksisterende bygningsmasse.

Et viktig tiltak vil være å bidra til å etablere en felles forståelse av hvilke krav som må settes til modellene for å dekke sentrale bruksformål. Videre er hensikten å utarbeide forslag til standardiserte krav som kan legges til grunn når det er behov for å anskaffe tjenester knyttet til datafangst, etablering og forvaltning av BIM. Stimulering til innovativ verktøyutvikling i markedet, samt etterspørsel hos byggherrer og BAE-næring inngår også i prosjektet.

Høsten 2020 har prosjektet gjennomført en kartlegging for å konkretisere potensialet for framtidig bruk av BIM. Basert på funnene er det laget framtidvisjoner ved hjelp av brukermetodikk. Det er skissert konkrete brukerscenarier for hvordan blant annet styret i et borettslag og teknisk drift av en skole kan ha nytte av BIM i sin virksomhet.

Modell for styring og finansiering av fellesløsninger

I tildelingsbrevet for 2020 fikk digitaliseringsdirektoratet oppdrag om at de i samråd med KS, Skate og brukerne av de nasjonale fellesløsningene, skal utarbeide et forslag til samordnet modell for organisering, styring og finansiering av de felleskomponenter og fellesløsninger som Digitaliseringsdirektoratet har ansvaret for.

Direktoratet leverte en rapport til KMD i november 2020. I rapporten anbefaler Digitaliseringsdirektoratet at det opprettes ett felles styringsråd for direktoratets fellesløsninger, dette tiltaket er igangsatt. Direktoratet anbefaler også at det innføres en ny finansieringsmodell men påpeker at det er behov for avklaringer av en del spørsmål før ny modell innføres. Avklaringene omfatter bl.a. juridisk vurdering av momsplikt for fem fellesløsninger, juridisk vurdering av mulighetene for å ta betalt for privat bruk i dagens løsninger, og avklare mulige problemstillinger knyttet til kommunal bruk og finansiering.

Digitaliseringsdirektoratet tar sikte på at ny finansieringsmodell innføres tidligst i 2023 men vurderer å justere dagens finansieringsmodell for Altinn tidligere. Dette bl.a. for å sikre finansiering av Tjenester 3.0.